

TANÜGY.

A praktikus élet pedagógiája a polgári leányiskolákban.

Budapest, szeptember 6.

Most, az új tanév küszöbén, ismét aktuálissá vált az a százszor megénekelte, de orvoslásra nem talált nagy baja iskoláinknak, hogy azok nem eléggé gyakorlatiak.

Itt van például a magyar leánynevelésnek az az ága, amely a középosztály leányanyagát készíti elő jövőre hivatására, melynek belőlük jó háziasszonyt, feleséget, anyát kellene nevelni: a polgári leányiskola.

Azok számára, akik a polgári leányiskolából felsőbb intézetekbe mennek, további haladásuknak az alapját kell itt megvetni. Ám ez mégsem lehet a kizárólagos cél, ha tekintetbe vesszük, hogy a negyedik osztályból a növendékek háromnegyed része legfeljebb csak kereskedelmi tanfolyamot végez még, azután kilép az életbe. Abba az életbe, amelyből eddig semmit sem ismer még és amelylyel szemben oly rózsás reményeket táplál. Nem ismeri az életnek reális oldalát, nem ismeri a saját rendeltetését és fogalma sincs arról, hogy miképpen fogja megállni helyét a társadalomban.

Sajnos, az anyák legnagyobb része abban a ferde nézetben van, hogy leánygyermekével ott-hon szükségtelen bármilyen szempontból is foglalkozni, hiszen ott van az iskola, az minden téren teljes egészet nyújt a tanítás és nevelés terén.

A tanítás terén — igen. De vajjon a nevelés terén is megteszi-e kötelességét minden leányiskola? Például a főváros polgári leányiskolái vajjon az életre nevelik-e a kötelességébe tartozó növendékeket?

Nem. Mert az a leányanyag, amely a fővárosi polgári leányiskolákból kikerül, legnagyobbbrészt olyan, aki nagyon szerény, csaknem nyomoruságos családi körülmények között él. Az a szülő a saját szájától vonja el a falatot, csak hogy leánya jövőjének alapját megvesse és lehetőleg állásba küldhesse, amelyben ne kelljen oly nehéz munkát végeznie, mint neki.

Itt összekerül néhány jobbmodu leánynyal, akikkel ő is szeretne lépést tartani. Azok a jobbmoduak szakácsnőkről, szobalányokról, zsurokról, táncziskolákról, drága tolettekről beszélgetnek, dícesekszenek, amelynek ellensúlyozására a tanítási idő nem elégséges.

Ellenben, ha nemcsak kivételképpen egy-két iskolában, hanem a főváros összes polgári leányiskolájában, a III. és IV. osztályban lenne gyakorlati tanítás a háztartás minden ágából; ha minden iskolában megtanítanák a leányokat a gyakorlati órák keretében ügyesen bevásárolni, főzni, sütni, mosni, vasalni, takarítani, felső- és gyermekruhákat szabni és varrni (mert a mai kézimunkaoktatási rendszer még az éskorból való), ha a leánygyermeket a polgári iskolában ilyen irányban nevelik ambícióval, kitartással: akkor

rohamosan el fognak tűnni a leányok értéktelen, cifrálkodó, léha, könnyelmű alakjai és helyébe lép majd az öntudatos, feleségnek való, szolid lány.

Miért is vadásznak a férfiak a hozományra? Mert ha megnősülnek, csak egy üres, öltözködő bábot kapnak, aki a világon semmihez sem ért, minden háziasszonyi teendőt fizetett személyekkel végeztet, akiknek munkáját még csak ellenőrizni sem tudja.

Szegényebb, illetve vagyontalanabb leányt pedig igazán nem mernek elvenni, mert, Istenem, mindenkinek nincs pénze egy semmihez sem értő nő nagyzási hóbortjait kielégíteni.

Kivánatos lenne, hogy a főváros, melynek vezetője minden modern eszmét lelkesedéssel valósít meg, módot találna arra is, hogy a gyakorlati élet pedagógiájának ezt a végtelen, nagy horderejű kérdését magáévá tegye és módot találjon arra, hogy minden polgári leányiskolában gyakorlatilag tanítsák a háztartástant.

Szalai Oszkárné,
főv. polg. isk. tan.